

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАМНО НАПУСКАНЕ за учебната 2021-2022г.

Въведение

Изготвянето на **Програма за превенция на ранно напускане** е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 263, ал. 1, т. 8), а приемането ѝ е в правомощията на педагогическия съвет.

В предучилищното образование акцентът е поставен върху **обхват на децата**, включително 4-годишните и **недопускане отсъствия и отпадане** на деца от задължителното предучилищно образование за 5 и 6-годишните.

Нормативни основания за разработване на програмата

- ✓ Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).
- ✓ План за изпълнение на стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013- 2020).
- ✓ Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).
- ✓ План за действие по изпълнение на националната стратегия за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).
- ✓ Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020)
- ✓ Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г.
- ✓ Закон за предучилищното и училищното образование.
- ✓ Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата за предучилищно и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане“ по отношение осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
- ✓ Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- ✓ Наредба за приобщаващото образование.
- ✓ Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

Основни понятия

- ✓ Превенция – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детска градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.
- ✓ Интервенция – създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица.

Водещи принципи при реализацията на програмата

Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.

Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от образователната система.

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане.

Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на отпадналите от образователната система.

Основна цел:

Осигуряване обхвата в задължителното предучилищно образование и делът на 3 и 4-годишните деца в системата, като предпоставки за равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и не отпадане от училище.

Оперативни цели.

1. Разработване и изпълнение на институционална политика за повишаване на обхвата в образователната система на деца от задължителна предучилищна възраст.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане от образователната система с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване включването в предучилищното образование на деца от рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на мерките и стимулите за включване на децата в предучилищното образование.

Анализ на политиката на детската градина за превенция на ранното напускане на образователната система

Силни страни и слаби страни (описание на институционалната политика по отношение на):

- ✓ създадена/или не, привлекателна и достъпна образователна среда;
- ✓ обучени/или не, учители за работа с деца от етнически малцинства и от рискови групи – нисък социален статус, незаинтересованост на родителите, отсъстващи родители и др.;
- ✓ утвърдени/или не, мерки за намаляване на отсъствията по неуважителни причини;

✓ опит от участието в национални програми и проекти;

Възможности (*предвиждат се възможности за осъществяване на основните и стратегическите цели*):

✓ разработване на проекти;

✓ участие в Национални програми на МОН;

✓ нови форми за работа с родители;

✓ подобряване на взаимодействие с институциите, включени в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

✓ осигуряване на допълнителни средства за изграждане на привлекателна и достъпна среда, за участие на децата в допълнителни дейности;

✓ други.

Рискове:

- Недобра координация между институциите.

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените отсъствия при 4, 5 и 6-годишните деца.	начало на учебната година и ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	Поддържане на Регистър
Планиране на дейности от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	началото на учебната година	директор	Конкретните дейности са част от Годишния план за дейността на детската градина.

<p>Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.</p>	<p>м. ... г.; Заповед на директора Информирание на РУО</p>	<p>Директор</p>	<p>Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация</p>
<p>Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.</p>	<p>ежемесечно до 15-то число информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование</p>	<p>учители на групите, директор, администратор на ИСРМ</p>	
<p>Изготвяне на писмени предложения до „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.</p>	<p>при необходимост</p>	<p>учители на групите, директор</p>	
<p>Разработване и участие в проекти и национални програми.</p>	<p>съгласно сроковете в поканите за участие</p>	<p>директор</p>	
<p>Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: - прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; - проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите,</p>	<p>основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури; дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти</p>	<p>учители на групите, директор</p>	

корекционна дейност въз основа на резултатите.

Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси:
- привеждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование;
- осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала;
- осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.

проучване на оферти; заявки

директор
ЗАС/домакин
учители на групите

Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, кътове за игра и обучение; учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.

Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.

педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето

учители на групите

Приемственост „Детска градина – училище“

Разработване на планове и графици за съвместни дейности с училищата от района

директор
учители на групите

Теми на съвместни дейности могат да бъдат:
„Здравей училище!“;
„Един ден на ученика“;
„Какво е нужно на ученика“;
„На гости в училище“

Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.

свързани с важни дати и събития от живота на общността

директор;
учители на групите;
учител по музика;
педагогически специалисти

Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разработеният План за празниците и развлеченията трябва да бъде

Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез

празници; куклен театър; срещи с известни личности

организиране на празници и развлечения.			част от Годишния план за дейността на детската градина
Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина	школи; състави	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, при спазване на Наредбата за приобщаващото образование.	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази Програма
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за личностно развитие/	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	Директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници,	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към	курсове за обучение	директор	Включване на обучението в

идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.

Плана за квалификация

Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българският език не е майчин.

процедури по утвърждаване

директор;
учители на групите

При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН

Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца

при необходимост

директор;
учители на групите

Осъществяване на информационно – образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Във времето, определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година

учители на групите

Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма

Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в

педагогически ситуации; на празници

учители на групите

работни срещи

Директор;
Членове на Екипите за обхват

предучилищно образование.

Осъществяване на ефективни мерки за превенция/недопускане на тормоз в детската градина.

целогодишно

Координационен съвет;
учители на групите

Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.

Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността в детската градина.

срещи; тренинги;
работилници;
празници и др.

учители на групите

Съвместни дейности с библиотеки.

разработване
графици за
посещения и
съвместни
инициативи

учители на групите

Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.

Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.

благотворителни
акции

директор;
учители на групите

Програмата е приета от Педагогическия съвет на 03.09.2021г. - ,решението е отразено в протокол № 1 - са утвърдени със заповед на директора от 03.09.2021г.